

Magyarországon bevezetett új hulladékgazdálkodási rendszer

Borsfay-Horváth Judit
Anyag- és termékáram vezető
MOHU MOL Hulladékgazdálkodási
Zrt.

Budapest, 2023.10. 12.

A koncesszió feladatai

Szerződéses kötelezettség

- Hulladékbegyűjtési és szállítási feladatok hatékonyabbá tétele
- Hulladékkezelési feladatok országos kihasználtságának optimalizálása.
- Gyártói felelősségi rendszer (EPR) bevezetése.
- Kötelező visszaváltási rendszer (DRS) bevezetése.
- Új elkülönített háztartási hulladékáramok gyűjtésének kialakítása.
- Új égető kapacitás létrehozása.
- Fejlesztések végrehajtása min. 185 mrd HUF értékben.

Közvetett eljárás

- Hulladék nyomon követő informatikai rendszer létrehozása.
- Szemléletformálás és fogyasztói részvétel elősegítése.
- Hulladékártalmatlanítási/hasznosítási feladatok megszervezése

Célérték teljesítés /TSZH és EPR/

Települési szilárd hulladék (TSZH) újrafeldolgozás TSZH lerakás

Csomagolási hulladék újrafeldolgozás:

Papír és karton

Műanyag

Üveg

Alumínium

Vas fémek

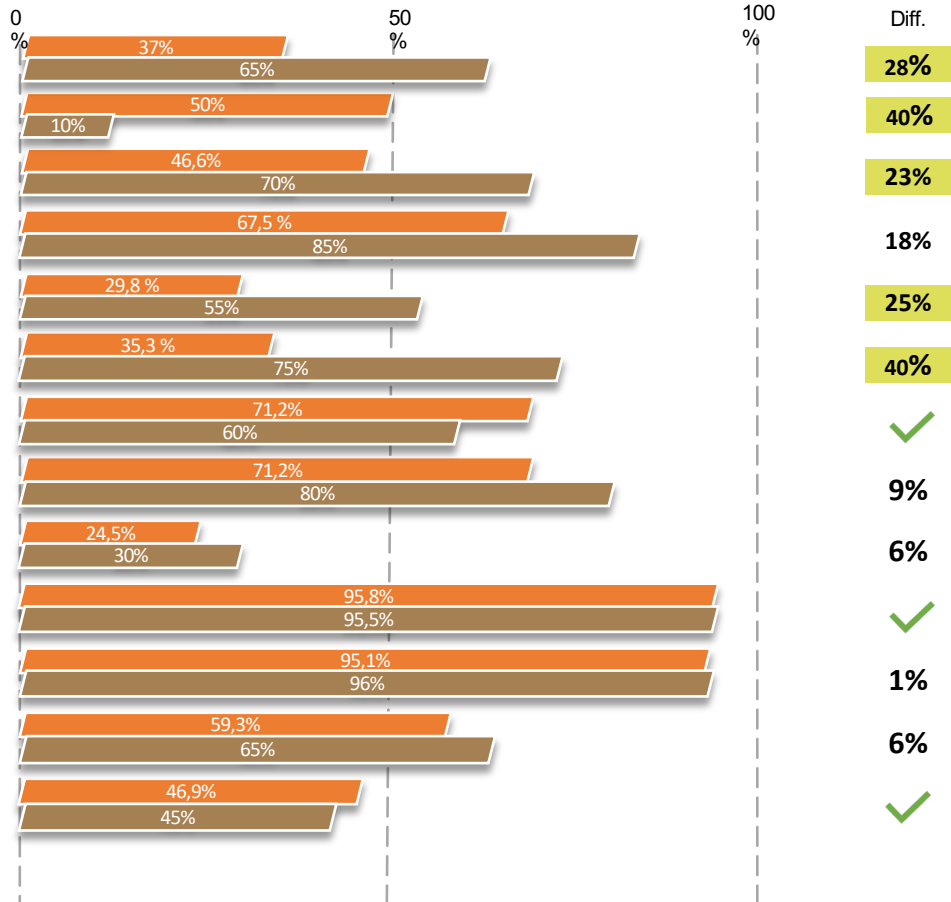
Fa

Roncsautók – újrafeldolgozási arány

Roncsautók – visszanyerési arány

Elektronikai és elektromos berendezések hulladéka - visszagyűjtési

Akkumulátor hulladék – visszagyűjtési arány

Source: ITM – Nemzeti Hulladékgazdálkodási Stratégia

As-is Hungary (2018)
EU targets (2035)

Közszolgáltatás koncessziós integrációja

Szabályozatlanság kiküszöbölése

- a közszolgáltatás részletszabályait tartalmazó önkormányzati rendeletek, közszolgáltatási szerződések **alkalmazhatósága megszűnt**,
- a műszaki tartalmat rögzítő Ht. 92. B § (7) bekezdés **2023. december 31. napjáig hatályos**

Ezen szabályozók hiányában a közszolgáltatási résztevékenység részletszabályait illetően 2024. január 1-től ex lex állapot áll fenn

Differenciáltság egységesítése

- **Országosan eltérő közszolgáltatás lehatároltság**, eltérő műszaki tartalom, ami nehezen összehasonlítható, nem egységes szolgáltatási színvonalat eredményez.

Vonatkozó hatályos szabályozások felülvizsgálata

- A közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014 kormányrendelet teljes egészében nem illeszthető a koncessziós rendszerre,
- A minimumkövetelményeket rögzítő EMMI rendeletben hivatkozott OTÉK szerinti kategóriák a gyakorlatban nehezen alkalmazhatóak

Új gyűjtési rendszer bevezetése, azok hatásainak vizsgálata

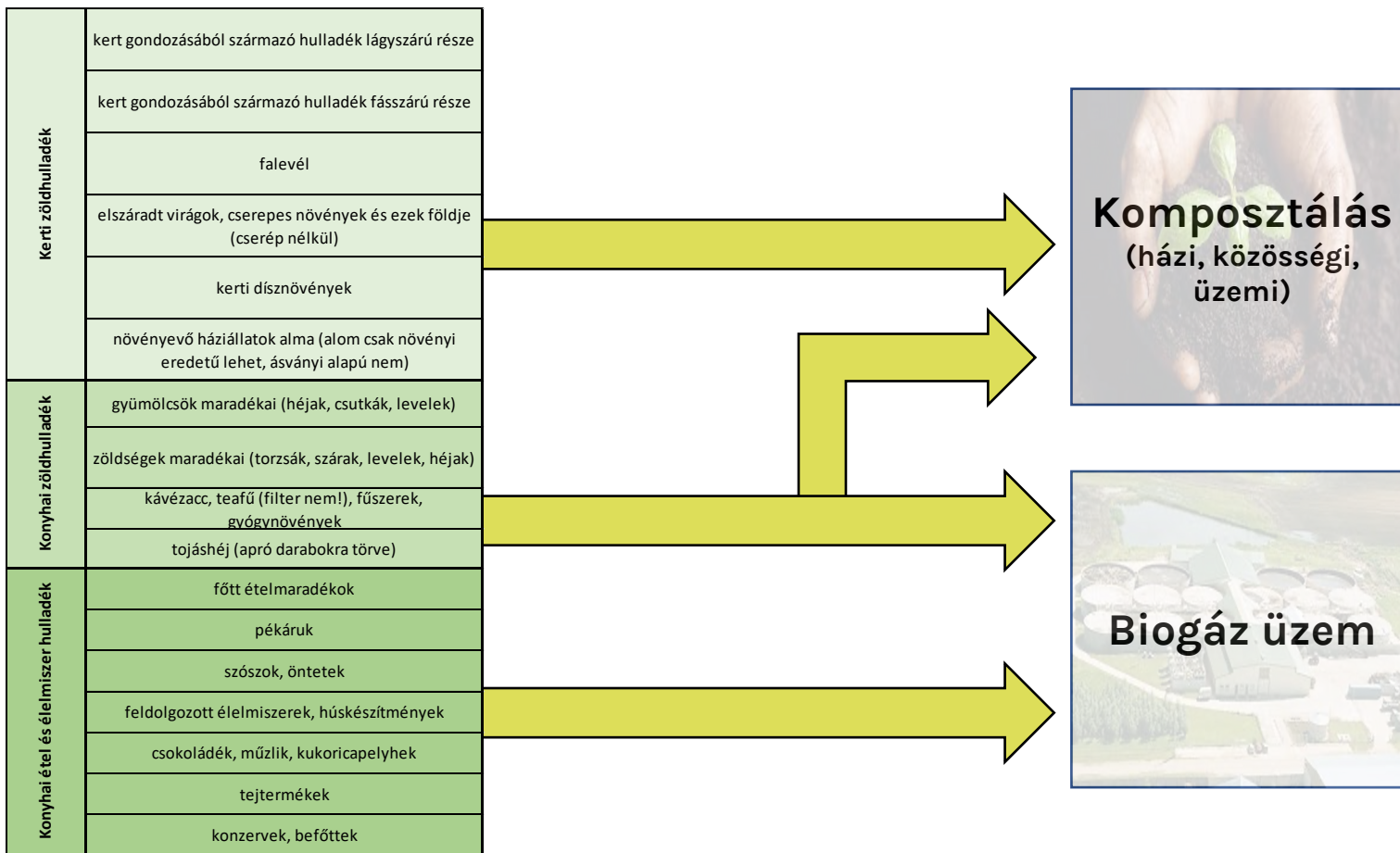
- A biohulladék körében alkalmazandó új gyűjtési módzatok, DRS rendszer implementálása hatásainak figyelembevétele az anyagáramokra, ezzel együtt a műszaki tartalomra

 mohu

Biohulladékok

Zöldhulladék

Mennyiség (OHT alapján)

- közszolgáltatási résztevékenység: 296 kT
- intézményi résztevékenység: 64 kT

Edényzet

- Szilárd falú edényzet
- Hulladékgyűjtő zsák

Gyűjtés

- Régiókoordinátorok
- Házhoz menő edényzetes/zsákos
- Hulladékudvarok
- Közvetlen hulladéktermelői beszállítás
- Eseti megrendelés

Hasznosítás

- ~ 67 db potenciális komposztáló létesítmény
- Házi komposztálás
- Vegyes műszaki megoldások

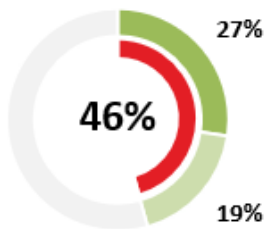
Stratégiai irányok

- 100 %-ban zöld alapanyag biztosítása a mezőgazdaságba visszaforgatható termék előállításához
- Szolgáltatás egységesítése
- Gyűjtött mennyiség növelése
- Házi és közösségi komposztálás fejlesztése

Házi komposztálással kapcsolatos reprezentatív kutatás

Mennyien komposztálnak?

- igen, mindent, amit lehetséges
- igen, de előfordul, hogy nem komposztálunk mindent, amit lehetne
- egyáltalán NEM komposztálunk

ALACSONY ARÁNYBAN TERVEZNEK BELEVÁGNI A KOMPOSZTÁLÁSBA

Akik jelenleg egyáltalán nem komposztálnak, azoknak a 11%-a tartja elképzelhetőnek (1% - *biztosan*; 10% - *valószínűleg*), hogy a következő egy évben elkezdi komposztálni.

Étel-, és élelmiszer hulladék

Nemzetközi ajánlások

- Pay-as-you-throw (PAYT) díjrendszer
- Gyűjtési gyakoriság
- Kommunikáció

OPTIMÁLIS BIOHULLADÉK-GYŰJTÉSI RENDSZER MEGTERVEZÉSE

- település jellege
- épülettípus
- hulladéktermelés

Berlin (Németország):

Brüsszel (Belgium):

12 | Mennyiség meghatározása

	Bázis év	Élelmiszerhulladék mennyiség (kg/fő/év)	Közcsatornába jutott élelmiszerhulladék mennyiség (kg/fő/év)
OHT 2021-2027 alapján	2018	32,7	15
Miskolci Egyetem Jelentése	2019	29,83	
Maradék Nélkül Program	2022	27,88	5,2

	Bázisév	Konyhai zöldhulladék és étel-, és élelmiszerhulladék mennyiség (kg/ingatlan/hét)*
Miskolci mintaprojekt	2022	2-2,5

*együtt gyűjtik a konyhában keletkező zöld-, étel-, és élelmiszerhulladékot, átlagosan egy háztartást ~ 2,5 fővel kalkulálunk

2023. március 2 – április 6 között 800 háztartáson végzett reprezentatív kutatás eredményei alapján:

- **Szelektív gyűjtési hajlandóság:**
 - A lakosság jelenleg a műanyagot, papírt és a kerti zöldhulladékot gyűjti szelektíven. Alapvetően befolyásolja a szelektív gyűjtési kedvet, hogy elérhető-e a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés. Hulladékudvarba már csak a lakosság 15 %-a látogat el elektronikai hulladékkal, vagy veszélyes hulladékkal – a megkérdezettek 22%-a nem tudta, hogy egyáltalán elérhető a településen ilyen szolgáltatás
 - A különböző típusú hulladékok szelektív gyűjtését leginkább az attitűd befolyásolja, aki szelektíven gyűjt egy hulladéktípust, az jellemzően teljes mértékben szelektíven gyűjti azt, illetve hajlamosabb más típusú anyagokat is szelektíven gyűjteni → a legfontosabb tehát a téma iránti elköteleződés erősítése.
- **Amennyiben a MOHU biztosítana ehhez tárolót, a lakosság nagy része még akkor sem lenne nyitott a konyhai biohulladék szelektív gyűjtésére. A szolgáltatásra való nyitottság:** használt étolaj esetében a legmagasabb (43%), konyhai zöldhulladék esetén (31%), ételmaradék esetében a legalacsonyabb (20%).
- **A konyhai biohulladék elkülönített gyűjtésére társasházakban van a leginkább igény** miközben falvakban és jellemzően családi házas területeken magas az elutasítás aránya, vélhetően azért, mert itt már jelenleg is találnak módot ezen hulladéktípus hasznosítására (komposztálás, állatokkal való feletetés).

Jelentős edukációs tevékenységre van szükség, hogy a konyhai biohulladék szelektív gyűjtése általánossá váljon. Ez a szemléletformálási tevékenység egy építkező, többéves munka lesz.

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!